

Н. В. Михайлова, к. е. н., доцент
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»
м. Полтава

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Податковий контроль є невід'ємною частиною системи управління та регулювання, метою якого є встановлення порушень податкового законодавства, допущених платниками податків, притягнення їх до відповідальності і вжиття заходів щодо недопущення порушень правил оподаткування у майбутньому.

Податковий контроль можна розглядати у двох аспектах: як функцію або елемент державного управління економікою і як особливу діяльність із дотримання податкового законодавства. Обидва аспекти податкового контролю перебувають у нерозривній єдності й безперервному розвитку і вдосконаленні [2].

Податковий контроль є необхідною умовою функціонування податкової системи. За відсутності або низької ефективності податкового контролю важко розраховувати на те, що платники податків будуть своєчасно і в повному обсязі сплачувати податки і збори. Отже, податковий контроль сприяє поповненню державного бюджету і дозволяє дисциплінувати платників податків.

У широкому сенсі податковий контроль охоплює всі сфери діяльності уповноважених органів, включаючи ведення податкового обліку, податкових перевірок, а також усі сфери діяльності контрольованих суб'єктів, пов'язані зі сплатою податків і зборів, наданням податкової звітності, що впливає на формування і розрахунок податків.

У вузькому сенсі під податковим контролем мається на увазі проведення податкових перевірок уповноваженими органами [1].

Однією з важливих і водночас складних проблем в сучасних умовах розвитку економіки України залишається питання удосконалення організації податкового контролю. Ефективний податковий контроль – необхідна умова успішного функціонування самої податкової системи в цілому, оскільки він охоплює всю систему оподаткування, а

також здійснюється в розрізі кожного окремого податку, податкових груп, груп платників податків і територій [3].

Напрямами удосконалення організації податкового контролю можна вважати:

- удосконалення системи контрольної роботи;
- удосконалення системи обліку надходжень до бюджету;
- удосконалення роботи з платниками податків;
- удосконалення системи взаємодії податкової служби з іншими органами виконавчої влади;
- удосконалення системи стягнення податків;
- вдосконалення методології проведення податкового аудиту;
- розширення бази оподаткування;
- поліпшення системи внутрішнього контролю та запобігання корупції;
- прогнозування та планування надходжень.

Таким чином, ефективний податковий контроль – важлива складова функціонування податкової системи в економічному та соціальному контексті – з огляду на необхідність забезпечення фінансових потреб держави має базуватись на засадах формування максимально зручних і необтяжливих умов оподаткування бізнесу, у тому числі за рахунок подолання нерівномірного розподілу податкового навантаження в економіці, впорядкування системи планування, організації та здійснення податкових перевірок, використання сучасних аналітичних інструментів їх проведення, що дозволяють визначати приховану податкову базу і запобігти ухилянню від оподаткування, сприяння підвищенню податкової культури, дисципліни у суспільстві та ефективності податкового адміністрування загалом.

Список використаних інформаційних джерел

1. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник / О. В. Зайцев. – Київ : Ліра-К, 2016. – 308 с.
2. Поканевич Ю. В. Податковий контроль: напрями удосконалення / Ю. В. Поканевич. – Режим доступу: <http://www.stationline.org.ua/ekonom/75/11653-podatkovij-kontrol-napryami-udoskonalennya.html>. – Назва з екрана.
3. Хмільовська К. В. Організаційні засади податкового контролю / К. В. Хмільовська // Фінанси України. – 2013. – № 6. – С. 50–56.